

УПРАВЛІНСЬКИЙ АУДИТ

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	071 – Облік і оподаткування	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Освітня програма	Облік, аудит і оподаткування	Кафедра	Бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська

Викладач

Мардус Наталія Юріївна, nat_ua@ukr.net

Доктор економічних наук, доцент, професор кафедри бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи (НТУ «ХПІ») Авторка понад 200 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Управлінський аудит», «Аудит», «Організація і методика аудиту», «Вступ до спеціальності».

Загальна інформація про курс

Анотація	Курс охоплює теоретичні знання та практичні навички з використання принципів, підходів та методів щодо проведення аудиту і оцінювання управлінської діяльності організацій (підприємств, установ), зокрема організація аудиторської перевірки, виявлення недоліків та проблем у методиці управління керівників різних ланок, комплексний аналіз існуючого стану управлінської діяльності на основі зібраних даних та надання рекомендацій щодо механізмів підвищення економічності, ефективності і результативності роботи суб'єктів управлінської діяльності різних рівнів.						
Цілі курсу	Сформувати у студентів навички щодо проведення аудиторської перевірки фінансової звітності підприємств, організацій та надання рекомендацій щодо підвищення ефективності і результативності роботи суб'єктів управлінської діяльності різних рівнів						
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - іспит						
Семестр	8						
Обсяг (кредити) / Тип курсу	5 / Вибірковий	Лекції (години)	30	Практичні заняття (години)	30	Самостійна робота (години)	90

Програмні компетентності	ЗК 02	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 08	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК 11	Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.
	ЗК 13	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
	СК 02	Здатність організувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства
	СК 07	Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.
	СК 09	Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.
СК 11	Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.	
СК 2.7	Здатність до вивчення й оцінки господарських операцій для вироблення рекомендацій з раціонального використання ресурсів, досягнення кінцевого результату та розробки політики підприємства (організації) при прийнятті ефективних управлінських рішень.	

Результати навчання

Шифр	Зміст
ПР 03	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
ПР 04	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.
ПР 05	Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосовування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання
ПР 06	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.
ПР 08	Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.
ПР 10	Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури.
ПР 2.1	Знати та розуміти сучасні умови оподаткування, організацію контролю й застосування відповідальності за порушення податкового законодавства.
ПР 2.6	Вміти застосовувати сучасні методи вивчення й оцінки господарських операцій для вироблення рекомендацій з раціонального використання ресурсів для досягнення кінцевих результатів діяльності підприємств.

Теми що розглядаються:

Тема 1. Сутність і предмет аудиту.

Тема 2. Зарубіжний досвід проведення аудиту управлінської діяльності.

Тема 3. Оцінювання управлінської діяльності в системі аудиторських перевірок.

Тема 4. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення.

Тема 5. Аудиторська фірма та аудиторські послуги.

Тема 6. Аудиторський ризик та суттєвість в аудиті.

Тема 7. Аудиторський висновок та інші підсумкові документи.

Тема 8. Планування аудиту.

Тема 9. Методологія аудиту.

Тема 10. Аудиторські докази та робочі документи аудитора.

Тема 11. Документальне оформлення результатів аудиту.

Тема 12. Аудит окремих аспектів економічної діяльності господарюючих суб'єктів.

Тема 13. Система внутрішнього управлінського контролю і аудиту.

Форма та методи навчання.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється протягом навчального семестру під час проведення лекційних і практичних занять. Має на меті перевірку рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є: усні опитування та письмові контрольні роботи на лекційних і практичних заняттях; тестування тощо.

Підсумковий контроль знань студентів за навчальною дисципліною здійснюють у формі іспиту з метою визначення ступеню опанування ними програмних компетентностей та результатів навчання.

Формою підсумкового контролю знань є іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Для одержання підсумкових балів студенту необхідно виконати всі обов'язкові види і форми завдань та контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Розподіл кількості балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань студентів з дисципліни наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Поточна контрольна робота		Індивідуальне завдання (РЕ)	Тестування на практичних заняттях	Іспит	Максимальна сума
№1	№2				
0-15	0-15	0-15	0-25	0-30	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під системою оцінювання слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними критеріями оцінювання для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали

(табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 2. – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Націо- нальна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання містять певні неточності;
75-81	C	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі. 	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.

1	2	3	4	5
64-74	D	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування ; - вміння вирішувати прості практичні задачі .	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки ; - невміння вирішувати складні практичні задачі .
60-63	E	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі .	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом .	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі .
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

Базова:

1. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 9, ст.50)// Урядовий кур'єр від 14.02.2018 № 31.

2. Конспект лекцій з курсу "Управлінський аудит" : для студ. денної і заочної форми навч. екон. спец. / уклад.: Ю. Н. Мардус,; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2020. – 127 с.

3. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з курсу "Управлінський аудит" : для студ. денної та заочної форм навч. екон. спец. / уклад.: Н. Ю. Мардус ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2020. – 20 с.

4. Методичні вказівки щодо забезпечення самостійної роботи з курсу "Управлінський аудит" : для студ. денної і заочної форми навч. економ. спец. / уклад.: Н. Ю. Мардус,; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2020. – 20 с.

5. Мардус Н. Ю. Сучасні тенденції організації аудиту / Н. Ю. Мардус // Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти : зб. наук. пр. за матеріалами 3-ї Всеукраїнської наук.-практ. конф., 28-29 березня 2019 р. – Дніпро : НМетАУ, 2019. – Ч. 1. – С. 602-605.

6. Мардус Н. Ю. Правові засади аудиту фінансової звітності / Н. Ю. Мардус // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я = Information technologies: science, engineering, technology, education, health : тези доп. 29-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2021, [18-20 травня 2021 р.] : у 5 ч. Ч. 3 / ред. Є. І. Сокол. – Харків : Планета-Прінт, 2021. – С. 134.

7. Мардус Н. Ю. Підвищення якості внутрішнього аудиту як елементу системи управління підприємством / Н. Ю. Мардус // Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукраїнської наук.-практ. конф., 30-31 березня 2017 р. – Дніпро : НМетАУ, 2017. – С. 371-375.

8. Мардус Н. Ю. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності підприємства за результатами складання і аудиту фінансової звітності [Електронний ресурс] / Н. Ю. Мардус, Є. А. Чумак, М. Д. Багарян // Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації та інтеграції в міжнародний освітній простір : матеріали наук.-метод. Інтернет-конф., 25 березня 2021 р. – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 3 с.

сайт, де вони розташовані: <http://repository.kpi.kharkov.ua/>

Допоміжна:

9. Конституція України. Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.

10. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 №436 (останні зміни N 4498-VI (4498-17) від 13.03.2012)

11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України: Затв. Постановою Верховної Ради України від 16.08.1999р.

12. Бутинець Ф.Ф., Давидюк Т.В., Малюга Н.М., Чижевська Л.В. Бухгалтерський управлінський облік: Підручник для студентів спеціальності

7.050106 «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. За ред. проф. Ф.Ф.Бутинця; 2-е вид., перероб. і доп. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 480 с. (бібліотека кафедри ЕАтаО)

13. Мардус Н. Ю. Обліково-аналітичне забезпечення управління прибутковістю підприємства / Н. Ю. Мардус, А. Панасенко, В. Е. о. Асадов // Трансформація податкової та обліково-аналітичної систем в контексті сучасних кризових явищ = Transformation of the tax and accounting and analytical systems in the context of modern crisis phenomena : матеріали Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф., 20 травня 2021 р. – Чернівці : Технодрук, 2021. – С. 195-198.

14. Мардус Н. Ю. Основні принципи облікової політики підприємства / Н. Ю. Мардус // Дослідження та оптимізація економічних процесів "Оптимум–2017" : тр. 13-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 6-8 грудня 2017 р. – Харків : НТУ "ХП", 2017. – С. 29-30.

15. Згурська С.Й. Суттєвість в аудиті фінансової звітності: досвід застосування найкращих європейських практик. Аудитор України. 2019. № 11. С. 14—21.

16. Мардус Н. Ю. Вивчення перспектив розвитку аудиту в Україні / Н. Ю. Мардус // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я = Information technologies: science, engineering, technology, education, health : наук. вид. : тези доп. 25-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2017, [17-19 травня 2017 р.] : у 4 ч. Ч. 3 / ред. Є. І. Сокол. – Харків : НТУ "ХП", 2017. – С. 223.

17. Згурська С.Й. Суттєвість в аудиті фінзвітності: найкращі практики застосування та документування. Аудитор України. 2020. № 1—2. С. 10—21.

18. Мардус Н. Ю. Особливості організації і методики аудиту облікової політики підприємства / Н. Ю. ардус // Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти : зб. наук. пр. за матеріалами 2-ї Всеукраїнської наук.-практ. конф., 29-30 березня 2018 р. – Дніпро : НМетАУ, 2018. – С. 369-372.

19. Мардус Н. Ю. Удосконалення організації обліку і аналізу прибутку підприємства як запорука ефективності управлінських рішень / Н. Ю. Мардус, Х. П. Єлізарова // Матер. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. "Функціонування економічних систем в умовах постіндустріального розвитку", 22-25 жовтня 2015 р. – Харків : УПА, 2015. – С. 281-284.

20. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль : навч. посіб. / [Л.В.Гуцаленко, М. М. Коцупатрий, У. О. Марчук]. - К. : ЦУЛ, 2014. - 496 с.

21. Мардус Н. Ю. Особливості організації обліку і аудиту фінансової звітності підприємства / Н. Ю. Мардус // Проблеми підвищення якості системи обліку, аналізу, аудиту й оподаткування в сучасних умовах господарювання : матеріали Всеукр. інтернет-конф., 18 травня 2018 р. Миколаїв : МНАУ, 2018. С. 36-38.

22. Коваль, М. І. Аудит. Організація і методика аудиту : опорний курс лекцій / М. І. Коваль, О. В. Михайленко. - К. : Персонал, 2014. - 222 с.

23. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті : навч. посіб./ [Сметанко О. В., Бурдюг Н. В., Горбачьов В. О. та ін.]. - К. : ЦУЛ, 2013. - 456 с.

24. Губарик О.М., Макуха К.О. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Баланс. 2016. № 14. С.932–936.

25. Мардус Н. Ю. Сучасні проблеми обліку, аудиту і аналізу прибутку підприємства / Н. Ю. Мардус, І. Ю. Біляєва // Дослідження та оптимізація економічних процесів "Оптимум–2016" : тр. 12-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 6-8 грудня 2016 р. – Харків : НТУ "ХПІ", 2016. – С. 3-4.

26. Мардус Н. Ю. Розуміння фінансових результатів у обліку і аудиті / Н. Ю. Мардус, А. Ю. Вакула // Дослідження та оптимізація економічних процесів "Оптимум–2018" : тр. 14-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 5-7 грудня 2018 р. / ред.: Т. В. Давидюк, Є. М. Строков. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – С. 41-44.

27. Мардус Н. Ю. Теоретичні аспекти організації аудиту готельно-ресторанної справи / Н. Ю. Мардус // Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : матеріали 3-ї Всеукр. наук.-практ. конф., 26 жовтня 2018 р. – Полтава : ПДАА, 2018. – С. 319-320.

28. Мардус Н. Ю. Основні аспекти обліку і аудиту готової продукції та аналізу її реалізації [Електронний ресурс] / Н. Ю. Мардус, А. П. Будьона // Стратегічно-інноваційний розвиток суб'єктів економічної системи в умовах глобалізації : зб. тез наук. робіт 4-ї Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 5-7 листопада 2019 р. = Strategically-innovative development of the subjects of the economic system in the conditions of globalization : coll. of abstr. of sci. works of 4th Intern. Sci. and Practical Internet Conf., November 5-7, 2019. Кременчук, 2019. – С. 88-90.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3 – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Управлінський облік	Аудит
Бухгалтерський облік	Аналіз діяльності фінансово-кредитних та бюджетних установ
Аналіз господарської діяльності	Аудит оподаткування суб'єктів господарювання
Фінансовий облік	
Економічний аналіз	
Аналіз і прогнозування ризиків в діяльності підприємства	
Обліково-аналітичне забезпечення діяльності бюджетних установ	
Обліково-аналітичне забезпечення діяльності фінансово-кредитних установ	

Провідний лектор: проф. Мардус Н.Ю.
(посада, звання, ПІБ)

_____ (підпис)